

Tanmenet

A pedagógus neve: Csomay Éva

A tantárgy neve: Filozófia

Az ajánlott évfolyam: 12.

Ssz.	Témakörök	Célok, feladatok	Fejlesztési terület	Ismeretanyag
1.	A filozófia	Elméleti filozófia; gyakorlati filozófia; csodálkozás, kétkedés; disputa	Fogalomértelmezés, ismeretfeldolgozás, egyéni tapasztalatok feldolgozása.	A filozófia fogalma, tárgya eredete, ágazati.
2.	Ismeretelmélet	Arkhé, logosz, vélekedés, valódi ismeret, idea, részesedés, visszaemlékezés, szubsztancia, általános fogalom, egyedi létező, értelmi és hitigazság, a tapasztalás elsődlegessége, a gondolkodás elsődlegessége, módszeres kétely, velünk született eszme, tapasztalati és nem tapasztalati ismeret, analitikus és szintetikus ítélet.	Fogalomértelmezés, ismeretfeldolgozás, forrás-és szövegelemzés, vitakészség fejlesztése, egyéni tapasztalatok feldolgozása.	A megismerés problémája az ókori görög bölcséletben. Az újkori empirizmus. Az újkori racionalizmus. Kant „kopernikuszi fordulata”.

3.	A létre vonatkozó kérdések	Kozmosz, idea, szubsztancia, létező-lényeg, létező-lét, anyag-forma, test-lélek, jelenségvilág, magában való dolog, metafizika, célelvőség, okelvőség, lét-semmi, lét-tudat	Fogalomértelmezés, ismeretfeldolgozás, forrás-és szövegelemzés, vitakészség fejlesztése, egyéni tapasztalatok feldolgozása.	Az állandóság és változás tanai a Szókratészt megelőző gondolkodóknál. A kétosztatú világ elmélete Platónnál és Arisztotelésznél. A lét és a semmi viszonya az egzisztencializmus képviselőinél.
4.	Etika, erkölcsfilozófia	Etikai racionalizmus, erény, boldogság, predesztináció, kategorikus imperativusz, individuum, erkölcsi autonómia, szabadság, esztétikai, etikai és vallási stádium, közjó, határhelyzet, felelősség, gond, posztmodern, fenntarthatóság, fogyasztói társadalom, globalizáció, klónozás, abortusz, eutanázia.	Fogalomértelmezés, ismeretfeldolgozás, forrás-és szövegelemzés, vitakészség fejlesztése, egyéni tapasztalatok feldolgozása.	A szabad akarat és a rossz kérdései Szent Ágostonnál. Kant kötelességetikája. Egzisztencialista etika. Bioetikai állásfoglalások napjainkban.
5.	Politikai filozófia	Közjó, egyéni érdek, természetjog, kényszermentesség, anarchizmus, konzervativizmus, liberalizmus, szocializmus, kommunizmus, fasiszmus, igazságosság, méltányosság, tolerancia, pozitív és negatív	Fogalomértelmezés, ismeretfeldolgozás, forrás-és szövegelemzés, vitakészség fejlesztése, egyéni tapasztalatok feldolgozása.	A politika és a politikai filozófia viszonya. Államelméletek, utópiák és társadalmi szerződés elméletek az újkorban. A társadalmi igazságosság és méltányosság kortárs elméletei.

		szabadság.		
6.	Tudományfilozófia	Teleológia, kauzalitás, pozitív stádium, nyelvfilozófia, verifikáció, falszifikáció, paradigma, heurisztika.	Fogalomértelmezés, ismeretfeldolgozás, forrás-és szövegelemzés, vitakészség fejlesztése, egyéni tapasztalatok feldolgozása.	A célelvű gondolkodást felváltó oksági elv. A filozófia nyelvi fordulata. A tudományos állítások igazolásának kritériumai.
7.	Vallásfilozófia	Védák, lélekvándorlás, konfucianizmus, taoizmus, teremtés, megváltó, protestantizmus, ontológiai istenérv, skolasztikus érvelési módszer, ateizmus, deizmus, panteizmus, vasárnapi kereszténység, „Isten halott”	Fogalomértelmezés, ismeretfeldolgozás, forrás-és szövegelemzés, vitakészség fejlesztése, egyéni tapasztalatok feldolgozása.	A világvallások alaptanításai. Aquinoi Szent Tamás istenbizonyítékai. A modern és a posztmodern filozófiai istenkép.
8.	Logika	Premissza, konklúzió, indukció, dedukció, univerzális kvantor, egzisztenciális kvantor, kopula, azonosság, reláció.	Fogalomértelmezés, ismeretfeldolgozás, forrás-és szövegelemzés, vitakészség fejlesztése, egyéni tapasztalatok feldolgozása.	Arisztotelész kategóriatana és a logika alapfogalmai. A gondolkodás és nyelv kapcsolata. A kijelentéslogika alapjai.